

Sygn. akt I ACz 1896/12

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościołek

SSA Józef Wąsik

SSA Jerzy Bess

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2012 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko J. K. i B. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego J. K. na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 maja 2012 r., sygn. akt I C 1583/10

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 1896/12

UZASADNIENIE

Dnia 23 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Krakowie wydał wyrok, w którym zobowiązał pozwanego J. K. do złożenia określonego w pozwie oświadczenia woli, częściowo oddalił powództwo wobec niego, natomiast oddalił powództwo w całości w stosunku do pozwanej B. K., orzekł także o kosztach procesu (k. 103). Dnia 25 sierpnia 2011 r. adw. M. K. złożył wniosek o uzasadnienie wyroku, jak to określił „jako wykazany w aktach sprawy pełnomocnik pozwanych” (k. 106). Następnie dnia 9 września 2011 r. sprostował wniosek o sporządzenie uzasadnienia, że składa go jako pełnomocnik pozwanej B. K., zaś pozwany J. K. nie jest jego mandantem (k. 109). Pozwanemu J. K. dnia 26 września 2011 r. doręczono odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o apelacji (k. 117). Pozwany dnia 7 października 2011 r. złożył osobiście podpisaną apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych (k. 118-127). Wniosek o zwolnienie od opłaty od apelacji został prawomocnie oddalony postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 marca 2012 r. (sygn. akt I ACz 423/12 – k. 182-186). Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił apelację powoda, powołując się na jej złożenie po terminie, a to wobec tego że pozwany nie żądał sporządzenia uzasadnienia wyroku, a zatem termin do złożenia apelacji upłynął 3 tygodnie po jego wydaniu (k. 192). Dnia 11 kwietnia 2012 r. pozwany złożył zażalenie na to postanowienie, jednocześnie składając wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji (k. 196-198). Dnia 30 kwietnia 2012 r. pozwanemu doręczono wezwanie do uiszczenia opłaty od zażalenia w wysokości 800 zł (k. 204, 211). W odpowiedzi pozwany złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, podając ponadto, że został zwolniony od opłaty od apelacji. Postanowieniem z dnia 17 maja 2012 r. wniosek ten został odrzucony, a jednocześnie Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie na postanowienie z dnia 2 kwietnia 2012 r. jako nieopłacone.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany, Wskazał, że sprawa jest dla niego niezrozumiała, gdyż został zwolniony od kosztów apelacji. Złożył apelację, jednak po paru tygodniach otrzymał pismo, że jego apelacja jest odrzucona, bo nie wniósł o wyrok z uzasadnieniem, który i tak został mu doręczony bez wniosku. Z wyroku dowiedział się, że przegrał sprawę, gdyż o samym postępowaniu nie wiedział. Pozwany złożył zażalenie na odrzucenie apelacji, na wszelki wypadek wnosząc o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o wyrok z uzasadnieniem i go wniósł. Potem Sąd wezwał go o opłatę od zażalenia, co było dziwne, gdyż został zwolniony od kosztów apelacji. Ale na wszelki wypadek złożył wniosek o zwolnienie go od kosztów zażalenia. Sąd odrzucił jego zażalenie twierdząc, że nie opłacił go, a przecież złożył wniosek o zwolnienie go od tej opłaty, który nie został rozpoznany. Nikt nie wezwał pozwanego ponownie o opłatę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że wbrew twierdzeniom skarżącego, nie został on zwolniony od opłaty od apelacji. Przeciwnie, zgodnie z cytowanym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 marca 2012 r., sygn. akt I ACz 423/12 oddalone zostało jego zażalenie na odmowę zwolnienia od kosztów sądowych. Tym samym pozwany ma obowiązek uiszczać koszty sądowe, w tym opłaty od zażaleń.

Wyjaśnienia wymaga natomiast, czy pozwany – mimo złożenia kolejnego wniosku o zwolnienie od kosztów – powinien uiścić opłatę od zażalenia, czy też dopiero po odrzuceniu wniosku należało wezwać go do jej uiszczenia. Kwestię tę wyjaśnia art. 112 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Stosownie do treści ust. 1 tego przepisu zgłoszenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniesienie środka odwoławczego od postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania, chyba że chodzi o zwolnienie powoda od kosztów sądowych na skutek wniosku zgłoszonego w pozwie lub przed wytoczeniem powództwa. Jednakże jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 k.p.c. (ust. 2). Pierwszy wyjątek od ust. 2 przewidziany jest w ust. 3, jednak dotyczy on profesjonalnych pełnomocników, a pozwany w sprawie występuje samodzielnie. Kolejny wyjątek przewidziano w ust. 4, zgodnie z którym ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, nie ma wpływu na bieg terminu do opłacenia pisma. Koresponduje to z treścią art. 107 ust. 2 ustawy, w myśl którego ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu, na które nie przysługuje zażalenie. Skoro sąd nie oddał takiego wniosku, brak jest podstaw do ponownego wzywania do uiszczenia opłaty na zasadzie art. 112 ust. 2, gdyż w tym przepisie nie ma mowy o odrzuceniu wniosku. W sytuacji, w której stronie odmówiono już zwolnienia, a strona składa ponowny wniosek, można wraz z odrzuceniem wniosku jednocześnie odrzucić złożony środek zaskarżenia, jeśli tylko upłynął już termin do jego opłacenia. W przedmiotowej sprawie pozwany był wezwany do uiszczenia opłaty 800 zł, której nie uiścił w terminie, a zatem były podstawy do odrzucenia zażalenia.

Na marginesie Sąd Apelacyjny podkreśla, że w aktach sprawy zalega wciąż nierozpoznany wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Nie stanowi przeszkody do jego rozpoznania uprzednie odrzucenie apelacji, gdyż wniosek został wniesiony już po odrzuceniu apelacji, z podaniem okoliczności, które jak wynika z treści postanowienia o odrzuceniu apelacji nie były brane pod uwagę. Sąd Okręgowy powinien przy rozpatrywaniu wniosku wziąć pod uwagę m. in. fakt uprzedniego błędnego pouczenia strony o terminie do wniesienia apelacji. Sąd Apelacyjny zwraca także uwagę, że skarżący jak do tej pory nie został wezwany do uiszczenia opłaty od apelacji, zatem mimo oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, nie rozpoczął biegu termin do uiszczenia tej opłaty.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w sentencji postanowienia na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.